

Jak leśnicy chronią zabytki ukryte w lasach

10.7.2026 - Dominika Nadolna | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

Kurhany, grodziska i ślady dawnych osad ukryte w lesie były tematem międzynarodowej konferencji organizacji KAFU, która odbyła się w Nadleśnictwie Lipka. Uczestnicy z pięciu krajów mogli zobaczyć, jak Lasy Państwowe łączą prowadzenie gospodarki leśnej z ochroną dziedzictwa kulturowego.

W konferencji zorganizowanej z okazji 25-lecia działalności KAFU - międzynarodowej organizacji zajmującej się rekonstrukcją wiedzy o utraconych podczas II wojny światowej zasobach archeologicznych - uczestniczyło około 40 archeologów z Polski i zagranicy. Podczas sesji terenowej leśnicy zaprezentowali m.in. kurhany, grodziska i gród kasztelański znajdujące się na terenie Nadleśnictwa Lipka oraz przedstawili metody ich ochrony podczas prowadzenia gospodarki leśnej.

Od 298 do 30 tysięcy obiektów

Jednym z najważniejszych tematów konferencji były efekty inwentaryzacji dziedzictwa kulturowego prowadzonej przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Pile.

*- Do 2019 roku wiedzieliśmy jedynie o 298 obiektach archeologicznych na terenach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Wykonaliśmy ogromną inwentaryzację, wykorzystując technologie **LiDAR** oraz **Leśną Mapę Numeryczną** do weryfikacji obiektów w terenie. Dziś wiemy, że na terenie naszych nadleśnictw znajduje się około 30 tys. takich miejsc - powiedział Jacek Zwierzyński, zastępca dyrektora RDLP w Pile.*

Nadleśnictwo Lipka przykładem dobrych praktyk

Szczególną uwagę poświęcono wynikom prac prowadzonych w Nadleśnictwie Lipka. W 2019 roku, podczas przygotowań do nowego planu urządzenia lasu, leśnicy przeprowadzili szczegółową inwentaryzację, w wyniku której zidentyfikowali **684 obiekty dziedzictwa kulturowego**.

Informacje pozyskane od leśniczych, służb konserwatorskich oraz z analiz historycznych map i danych LiDAR zostały zweryfikowane w terenie. **Wszystkie obiekty ujęto w planie urządzenia lasu wraz z zasadami postępowania podczas prowadzenia prac leśnych.**

- Wybór miejsca na konferencję był dla nas oczywisty. Dzięki współpracy dr. Jarosława Roli z leśnikami z pilskiej dyrekcji, a szczególnie z Nadleśnictwem Lipka, chcieliśmy pokazać kolegom z Polski i zagranicy, że można pogodzić gospodarkę leśną z ochroną dziedzictwa kulturowego - powiedział prof. Andrzej Kokowski z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, członek rzeczywisty KAFU.

Współpraca doceniona przez archeologów

Podczas części terenowej uczestnicy zapoznali się również z wynikami badań nad archeofitami (rośliny obcego pochodzenia, które dotarły na teren Polski i trwale zadomowiły się dzięki działalności człowieka) prowadzonych na terenie Małej Góry Zamkowej i grodu kasztelańskiego w leśnictwie Kiełpin. Na zakończenie konferencji posadzono pamiątkową lipę oraz zakopano kapsułę czasu

przygotowaną z okazji 25-lecia organizacji KAFU.

Uczestnicy z zagranicy podkreślali, że współpraca leśników i archeologów prowadzona przez RDLP w Pile może być przykładem dobrych praktyk w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Zwracali uwagę, że wykorzystanie nowoczesnych technologii oraz wspólne działania obu środowisk pozwoliły odkryć i skutecznie chronić tysiące stanowisk archeologicznych znajdujących się na terenach leśnych.

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/jak-lesnicy-chronia-zabytki-ukryte-w-lasach>